

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025_2027

Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” din ALBA IULIA
1.2 Facultatea / Departamentul	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3 Catedra	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4 Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5 Ciclul de studii	2025-2027
1.6 Programul de studii/Calificarea	ARTA MOZAICULUI BIZANTIN / Artist plastic (COR 265102); Pictor (COR 265106); Profesor în învățământul liceal, postliceal (COR 233001)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PALEOTEHNICA ARTEI MURALE - MOZAIC		AMB 111				
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr.Theo Muresan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr.Theo Muresan						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: curs	1	seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care:	14	seminar/laborator	28
3.7 Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					3
Examinări					5
Alte activități.....					5
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore din planul de învățământ	42				
3.9 Total ore pe semestru	125				
3.10 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs / atelier de tehnici de pictura murala.si mozaic Laptop, proiector, panou de proiectie, .
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> atelier de pictura murala si mozaic Laptop, proiector, panou de proiectie, var nisip pigmenti tesere piatra sticla

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1: aplica strategii didactice interculturale CP3: preda notiuni de arta
--------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Prin acest curs se urmarește însușirea teoretică și practică a diferitelor tehnici de lucru a peletehnicii artei murale de la primele manifestări istorice. Se are în vedere parcurgerea tuturor etapelor de lucru specifice tehnicilor murale de la prezentarea materialelor de lucru, metode de lucru, instrumente utilizate de vechii maestri. Compatibilitatea între materiale, lianți, pigmenți tesere și tipuri de tencuieli. Soluții tehnice consacrate istoric în abordarea artei murale și raportul acestora cu spațiile arhitecturale și ambientale. Prin acest curs se urmarește deprinderea studentului cu aceste tehnici tradiționale pentru o mai bună înțelegere a lor cât și a relației tehnica de decoratie murala și arhitectura
7.2 Obiectivele specifice	Însușirea diferitelor tehnici de lucru specifice artei murale pentru o mai bună înțelegere a modalităților de decorare a spațiului eclezial.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare fata in fata / online	Observații
Studiu figura întreaga dimensiuni :200cm-70cm, suport – zidarie. Pe parcursul semestrului studentului i se explica atat practic cat si teoretic tehnologia de lucru specifica tehnicii murale aleasă pentru reprezentare. Etapă de lucru: <ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea stratului de arriccio , • Pregătirea stratului de intonaco • realizarea cartonului, • transpunerea desenului pe stratul de intonacco, sau arriccio în funcție de perioada aleasă • pigmentii și funcțiile lor, compatibilități și aplicarea lor teserele de piatră și sticlă • ordinea executării chipurilor carnatiilor • ordinea pictării vesmintelor, fondurilor, peisajelor cortina • finalizarea lucrării.	Prelegere - Expunere;conversație euristică; problematizare, exemplificare practică	14 ore fizice (câte 2 corespunzătoare fiecăreia dintre etapele de lucru enunțate, exceptând-o pe ultima)
Bibliografie		
DANIEL V. THOMPSON JR. – <i>Materiale și tehnici de pictură în Evul Mediu</i> , Ed. Sofia, București, 2006 DANIEL V. THOMPSON JR. – <i>Practica picturii în tempera</i> , Ed. Sofia, București, 2004 DIONISIE DIN FURNA – <i>Tratat de pictură</i> , Ed. Meridiane, București, 1978 CENNINI, CENNINO , <i>Tratatul de pictură</i> , Editura Meridiane, București, 1977.		

<p>CRISTINA DANTI , <i>La trinita di Masaccio</i>, Ed. Edifir, Florenta, Italia, 2002 . IOAN ISTUDOR - <i>Notiuni de chimia picturii</i>, Ed. Daim Publishing House, Bucuresti, 2006. IOAN ISTUDOR, <i>Consideratii tehnice asupra unor picturi murale din Romania</i>, în Revista Monumentelor Istorice , anul LXXII, nr.1, 2001-2003. ISTUDOR, I., BALS, I., <i>Contributii la cunoasterea materialelor folosite in pictura murala exterioara a bisericilor din sec al XVI- lea din Bucovina si la unele probleme de tehnica</i>, Revista muzeelor nr 6, anul V, 1968. MARC HAVEL – <i>Tehnica tabloului</i>, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1968 MATTEINI,M., MOLES A., <i>Le tecniche di doratura nella pittura murale</i>,Centro Di, Florenta, 1990. MATTEINI,M., MOLES A., <i>La chimica nel restauro.I materiali dell'arte pittorica</i>, Nardini Editore,Florenta,1999. VIKTOR LAZAREV – <i>Istoia picturii bizantine, 3 vol., ed.Meridiane, Bucuresti, 1980</i></p>		
8. 2 Seminar/laborator-PRACTIC	Metode de predare	Observații
<p>Studiu figura intreaga dimensiuni :200cm-70cm, suport – zidarie. Pe parcursul semestrului studentului i se explica atat practic cat si teoretic tehnologia de lucru specifica tehnicii murale aleasa pentru reprezentare . Etape de lucru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregatirea stratului de arriccio • Pregatirea stratului de intonaco • realizarea cartonului, • transpunerea desenului pe stratul de intonacco, sau arriccio in functie de perioada aleasa • pigmentii si functiile lor, teserele de piatra si sticla compatibilitati si aplicarea lor • ordinea pictarii unui chipurilor carnatiilor • ordinea pictarii vesmintelor , fondurilor , peisajelor cortina, • finalizarea lucrarii. 	Aplicații practice.	<p>Seminar/laborator – atelier conservare și restaurare 28 de ore fizice (câte 4 corespunzătoare fiecăreie dintre etapele de lucru enunțate, exceptând-o pe ultima)</p>
<p>Bibliografie</p> <p>DANIEL V. THOMPSON JR. – <i>Materiale si tehnici de pictura in Evul Mediu</i>, Ed. Sofia, Bucuresti, 2006 DANIEL V. THOMPSON JR. – <i>Practica picturii in tempera</i>, Ed. Sofia, Bucuresti, 2004 DIONISIE DIN FURNA – <i>Tratat de pictura</i>, Ed.Meridiane, Bucuresti, 1978 CENNINI, CENNINO , <i>Tratatul de pictură</i>, Editura Meridiane, București,1977. CRISTINA DANTI , <i>La trinita di Masaccio</i>, Ed. Edifir, Florenta, Italia, 2002 . IOAN ISTUDOR - <i>Notiuni de chimia picturii</i>, Ed. Daim Publishing House, Bucuresti, 2006. IOAN ISTUDOR, <i>Consideratii tehnice asupra unor picturi murale din Romania</i>, în Revista Monumentelor Istorice , anul LXXII, nr.1, 2001-2003. ISTUDOR, I., BALS, I., <i>Contributii la cunoasterea materialelor folosite in pictura murala exterioara a bisericilor din sec al XVI- lea din Bucovina si la unele probleme de tehnica</i>, Revista muzeelor nr 6, anul V, 1968. MARC HAVEL – <i>Tehnica tabloului</i>, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1968 MATTEINI,M., MOLES A., <i>Le tecniche di doratura nella pittura murale</i>,Centro Di, Florenta, 1990. MATTEINI,M., MOLES A., <i>La chimica nel restauro.I materiali dell'arte pittorica</i>, Nardini Editore,Florenta,1999. VIKTOR LAZAREV – <i>Istoia picturii bizantine, 3 vol., ed.Meridiane, Bucuresti, 1980</i></p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată după bibliografia de specialitate națională și internațională din domeniu.
Pe parcursul cursului și al lucrărilor practice se insistă pe înțelegerea informațiilor vitale care pot asigura în viitor o viziune obiectivă asupra operelor de artă.
- Studenții își formează deprinderi necesare activității de restaurare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare fata in fata / online	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Realizarea completă și în timp a proiectului.	Monitorizarea rezultatelor lucrărilor practice realizate de către studenți pentru temele impuse prin tematica programei analitice se face prin: analiza critică, individuală și în grup a compatibilității între concept și realizare practică; consultația între profesorii care predau discipline corelate în programul de studiu; verificări și examene conform planului de învățământ; notare și acordare de credite	70%
	Capacitate de redare și observare a subiectului.		
	Comunicare, coerența articulării demersului artistic.		
	Creativitate, originalitate, conceptualizare.		
10.5 atelier practic	Însușirea problematicii tratate la curs și seminar.	Prezentarea lucrărilor / proiectelor de semestru.	30%
	Abilități tehnice.		
10.6 Standard minim de performanță: Pentru obținerea notei 5 studentul ca cunoaște limbajul de specialitate al disciplinei			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
21.09.2025	PROF. UNIV.DR. THEO MUREȘAN	PROF. UNIV.DR. THEO MUREȘAN
Data avizării în Departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
25.09.2025		
Director de Departament		
Pr. conf. Univ. Dr. Dragoș Ioan ȘUȘMAN		